

ELŐTERJESZTÉS

Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testületének 2008. március 27-i ülésére

Tárgy: tájékoztató a Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszerhez működéséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A Duna-Vértes Köze Hulladékgazdálkodási Rendszerrel kapcsolatos témák gyakran megtalálhatók a Képviselő-testületi anyagokban. Jelenleg a Rendszer megalakulásáról, történetéről, eddigi működéséről és a hulladéklerakók rekultivációjára irányuló pályázati lehetőségről készített egy anyagot Gíber Erzsébet, a Rendszer működését koordináló Gazdaságfejlesztő Szervezet Kht. ügyvezetője.

Nyergesújfalu, 2008. március 17.

Fekete Márton
Településfejlesztési osztályvezető

Határozati javaslat

Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete

1. fogadja el a Duna-Vértes Köze Hulladékgazdálkodási Rendszerrel szülő beszámolót
2. utasítsa a polgármestert, hogy a döntésről tájékoztassa az érintetteket.

Felelős: Miskolczi József

Határidő: értelemszerűen

Tájékoztató a Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási rendszer működéséről

A Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás 2004. június 29-én alakult. Jelenleg 86 település¹ részvételével működik. A tagok közül 43 Komárom-Esztergom, 33 Pest, 10 pedig Fejér megyében található.

A projekt célja

A projekt fő célja, hogy létrejöjjön egy olyan komplex hulladék gyűjtési-kezelési- hasznosítási/ártalmatlanítási rendszer, amely az EU direktíváknak megfelelően biztosítja a rendszerhez csatlakozott 83 településen képződő szilárd hulladék korszerű, környezetbarát kezelését, hasznosítását, ártalmatlanítását.

A tervezési terület bemutatása

A Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszerhez csatlakozott 83 település 3 megye (Komárom-Esztergom, Pest és Fejér) közigazgatási területén helyezkedik el.

Észak-Dunántúl az ország gazdaságilag fejlettebb része, infrastruktúrával jól ellátott. A rendszerváltást követő években végbement ipari szerkezetváltás hatással volt a hulladékgazdálkodásra is. E területen is megjelentek a fejlettebb hulladékkezelési technológiák, korszerű hulladéklerakó épült Tatabányán és Bicskén. A települések mindegyikén már évekkel ezelőtt beindították a szervezett, rendszeres hulladékgyűjtést.

A begyűjtött hulladék 90 %-át a bicskei és tatabányai lerakó fogadja. A fejlesztéssel érintett területen elindult a szelektív hulladékgyűjtés elsősorban gyűjtőszigetek telepítésével. A rendszer fontos eleme a szelektív hulladékgyűjtés bővítése, teljes körűvé tétele.

A Duna-Vértes Hulladékgazdálkodási Rendszerben kezelendő lakossági és önkormányzati tulajdonban lévő közintézmények hulladékainak becsült mennyisége

Körzet	Településszám (db)	Lakosságszám (fő)	Összes hulladék (t/év)
Bicskei	8	31.925	28.028
Pilisi	9	63.654	48.784
Szigetszentmiklósi	3	39.549	30.312
Szentendrei	6	49.477	46.595
Dorogi	20	55.013	49.236
Tatabányai	19	103.333	96.783
Komáromi	4	32.271	27.646
Törökbálinti	6	23.181	19.753
Dunamenti	8	26.749	20.559
<i>Összesen</i>	83	425.152	367.696

A jelenlegi helyzet tovább folytatása 2008-2010 között már problémát fog jelenteni a hulladék elhelyezése és megfelelő kezelése miatt. A nyergesújfalui hulladéklerakó nem felel meg az EU

¹ Dunabogdány ön kormányzata 2005-ben, Pilisborosjenő önkormányzata 2006-ban, Kisdörög önkormányzata 2007-ben jelezte csatlakozási szándékát. Ezt a tagok a Társulás Tanács 2007. május 31-i és a november 20-i ülésén jóváhagyták, véglegessé azonban csak akkor válik, ha az összes tag képviselő-testülete elfogadja a csatlakozást.

műszaki előírásainak, a bicskei és tatabányai (üzemelési engedély 2009. év végéig) hulladéklerakók kapacitás hiánya miatt a hulladékkezelés a térségben komoly nehézségekbe fog ütközni.

A jelenlegi hulladékgazdálkodási rendszer főbb problémái:

A hulladékgazdálkodási törvény és a 1999/31/EK irányelv szerint, hulladéklerakóban előkezelés nélkül –hulladék nem ártalmatlanítható.

- az előválogatás, illetve válogatás nélkül történő lerakás miatt erősen csökken a szilárd kommunális hulladéklerakók kapacitása,
- a jelenlegi lerakási gyakorlat nem teszi lehetővé a hasznosítható anyagok visszakerülését a körforgásba,
- a jogszabályi követelmények alacsony teljesítése, mint a biológiailag lebomló szerves hulladék mennyiségének hasznosítása, a csomagoló anyagok visszagyűjtési mennyisége,
- az alacsony, ~ 1 %-os szelektív hulladékgyűjtési arány növeléséhez gyűjtőkonténerek, szállítójárművek beszerzése szükséges,
- hosszabb távon szükséges a géppark jelentős részének lecserélése,
- a területen működő szennyvízkezelő telepekről kikerülő szennyvíziszap mennyiségének növekedése, hasznosításának nehézségei,
- építési-bontási hulladék kezelése, hasznosítása nem megoldott a területen,
- élelmiszer és kisállati hulladékok kezelése megoldatlan,
- a területen a régi, bezárt hulladéklerakók felülvizsgálata és rekultiválása, -amelyek potenciális szennyezőforrások, a terület jelentős része érzékeny és fokozottan érzékeny területen fekszik-, nem történt meg,

Összegezve megállapítható, hogy a hulladéklerakók kapacitása 2008-2009-ig teszi lehetővé a hulladék ártalmatlanítást.

A jelenlegi helyzet fenntartása nem felel meg a fenntartható fejlődés elveinek, nem elégíti ki a 2000. évi XLIII. törvényt a hulladékgazdálkodásról, nem felel meg a NKP II. célkitűzéseinek, emellett gazdaságossági szempontból sem tartható fenn.

A tervezett rendszer elemei:

- Szelektív hulladékgyűjtés teljessé tétele, gyűjtőszigetek, hulladékudvarok telepítése a szükséges edényzetekkel felszerelve, s ezek üzembe helyezése,
- Az EU szabványnak megfelelő edényzet beszerzése és üzembe helyezése a rendszer teljes területén,
- Korszerű hulladékgyűjtést és szállítást biztosító célgépek és eszközök beszerzése és üzemeltetése,
- Átrakó állomások létesítése, üzemeltetése,
- Komposztáló telepek létesítése, üzembe helyezése,
- Építési törmelék feldolgozása, újrahasznosítás létesítményeinek telepítése,
- Hulladékválogató létesítmények telepítése,
- Hulladékhasznosító berendezések, feldolgozók létesítése, telepítése,

- Hulladéklerakók- bicskei és tatabányai- bővítése, korszerűsítése,
- Régi lerakók rekultivációja, illegális lerakók felszámolása,
- Szennyvíziszap kezelésének megoldása- biogáz üzem létesítése,
- A rendszer üzemeltetéséhez szükséges monitoring kiépítése, üzemeltetése.

A társulás tevékenysége a megalakulástól kezdve

A Társulást 2005-ben jegyezte be a Magyar Államkincstár, ezzel párhuzamosan a Társulás megalkotta és elfogadta a Közbeszerzési Szabályzatát. Utóbbi rendelkezései alapján közbeszerzési eljárással kiválasztotta a döntés-előkészítő tanulmányt készítő céget. Az összességében legelőnyösebb ajánlatot a VTK Innosystem Kft adta, így ők készíthették el a *Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer című projekt* döntés-előkészítő tanulmányát és a hozzá tartozó pénzügyi elemzést, mely nettó 6 000 000 forintjába került a Társulásnak. A Tanulmány 2006. februárjára elkészült, azonban az időközben történt kisebb változások és szakmai vélemények, észrevételek miatt többször pontosításra szorult. A legfrissebb változat (melyet CD-n megkaptak a tagok, de letölthető a www.gfsz.hu/Letoltesek/MVT_PU_2006_12.zip címről is) 2006. decemberi keltezésű.

Ezzel párhuzamosan projekt előkészítése során folyamatosan együttműködünk a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Fejlesztési Igazgatóságával, a Hulladékgazdálkodási Főosztállyal és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséggel. 2006. június 29-én sor került a – még nem végleges – projekt EU illetékesek felé történő prezentációjára. A Bizottság szakértői összességében meg voltak elégedve a projekttel, mert összhangban van az uniós normákkal. Többek között az itt elhangzott szakértői vélemények is bekerültek az imént említett tanulmány 2006. decemberi változatába.

Az előzetes megvalósíthatósági tanulmány átdolgozása azonban újból szükséges, mivel a Környezet és Energia Operatív Program Akcióterve szerint a hulladék termikus hasznosítására várhatóan nem kapható támogatás, valamint a pályázati feltételek is változtak.

2006 tavaszán a Társulás elindította a környezetvédelmi hatástanulmány elkészítésének, azonban a 2006-os választások miatt csupán 2006 végén sikerült megkötni a környezetvédelmi hatástanulmány elkészítéséről szóló szerződést a VTK Innosystem Kft-vel. A cég nettó 6 500 000 forintért készíti el az egységes környezethasználati engedély-köteles létesítményekre vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentációt. Sajnos a tervezők munkáját megakasztja, hogy az engedélyköteles létesítmények helyszínének kijelölése egyes településeken nehézségekbe ütközik. A Társulás 2007. júliusában a részteljesítés ellenértékét, bruttó 2 400 000 forintot kifizetett a tervezők részére.

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériummal folytatott egyeztetés alapján a legutóbbi, de még nem végleges információ a finanszírozásról, hogy az Európai Unió és az állam a nem megtérülő költségek 100%-át, a megtérülő költségeket viszont nem finanszírozza. Ezt figyelembe véve, becslések szerint az eddigiektől eltérően 30-70%-os önkormányzati önrésszel lehet számolni.

A 2007. május 31-i Tanácsülésen (melynek jegyzőkönyvét és határozatait mindegyik tagönkormányzat megkapta) döntés született többek között a Társulás 2007-es költségvetéséről, a Társulás működtetéséhez kapcsolódó feladatokat tartalmazó Együttműködési megállapodásról, a Társulási megállapodás módosításáról, valamint a rekultivációs pályázaton való indulásról. A hulladékgazdálkodási rendszer előzetes megvalósíthatósági tanulmányában szereplő projekt-alternatívákról a Társulás tagönkormányzatainak képviselőtestületei 2007. június 30-ig hoztak döntést. A tagok többsége a B2 jelű változatot támogatta a hulladékégető megvalósítása nélkül.

2007. szeptemberében a Környezet és Energia Operatív Program keretében megjelent „a települési szilárdhulladék-lerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok elvégzése” című felhívás, (KEOP-2.3.0.) melyre a Társulás az érintett tagönkormányzatok részvételével pályázatot kíván benyújtani. A komplex hulladékgazdálkodási rendszerre vonatkozó pályázat az év végén megjelent.

A Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás Társulási Tanácsa 2007. május 31-i ülésén hozott 8/2007. (V. 31.) sz. határozata szerint a Társulás bizonyos tagjai csoportot alkotva nyújtottak be pályázatot a hulladéklerakók rekultivációjára. A Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) keretében 2007. szeptember 19-én megjelent pályázati kiírás alapján a Társulás szakértők bevonásával a pályázati anyagot elkészítette.

A KEOP 2.3.0 PÁLYÁZAT SZAKMAI ÖSSZEFOGLALÓJA

A pályázat célja:

Pályázat a Környezet és Energia Operatív Program (továbbiakban KEOP) keretében „A települési szilárd hulladék-lerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok elvégzése” konstrukcióban megvalósítandó projekt támogatásának megszerzése.

Általános ismertető a pályázati rendszerről:

Alapvető pályázatkirói cél:

Felszíni és felszín alatti vizek további szennyezésének megakadályozása és a környezetterhelés csökkentése érdekében, összhangban az Országos Hulladékgazdálkodási Tervvel, illetve a

hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006 (IV.5)KvVM rendelettel térségi szinten rekultiválni kell a környezetet és a lakosságot is folyamatosan veszélyeztető, régi, műszakilag nem megfelelő bezárt illetve felhagyott települési szilárdhulladék-lerakókat.

Kétfordulós eljárás

A KEOP keretében a pályázatok kétfordulós eljárás során kerülnek elbírálásra. Az első fordulóban az előkészítésre, míg a másodikban a kivitelezésre lehet pályázni.

Az első fordulóra a pályázatokat az érvényes pályázati kiírás útmutatói alapján önerőből kell összeállítani. Az első fordulót követően - a projekt előkészítési vagy fejlesztési fázisban - a támogatott pályázók a megvalósításra vonatkozó pályázat kidolgozása céljából pénzügyi támogatásban, valamint a közreműködő szervezet részéről tanácsadásban részesülnek.

Az első fordulóban a vissza nem térítendő támogatás max. 85%, az önrész min. 15%.

A támogatott projekt esetében az előkészítési szakaszban kell elkészíteni a még hiányzó környezetvédelmi felülvizsgálatokat, rekultivációs terveket, kiviteli tender terveket, részletes megvalósíthatósági tanulmányt részletes költséghaszon elemzéssel, közbeszerzési dokumentációkat, pályázati adatlapot.

Az előkészítési szakasz támogatásának mértéke legfeljebb a 2. fordulóban – a megvalósítási szakaszban – tervezett elszámolható költségek 6%-a lehet.

A projekt előkészítési szakaszában készített dokumentációkat és dokumentumokat pályázati adatlap mellékleteként kell benyújtani a második pályázati fordulóra. **A második pályázati fordulóban** sikeres és támogatott pályázat alapján indul el a megvalósítási munkafázis, a rekultivációk kivitelezése, melyre **a vissza nem térítendő támogatás max. 100% lehet.**

Rendelkezésre álló forrás

Jelen pályázati konstrukció támogatási forrását a Kohéziós Alap és a Magyar Köztársaság költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

Pályázók köre

- Települési önkormányzatok
- Települési önkormányzatok társulásai (a hatályos 16/2006. (XII.28) MeHVM-PM együttes rendeletben szereplő korlátozásokkal)

Támogatás összege

1. forduló: a projekt előkészítésére nyújtható támogatás összege:

A támogatás mértéke alapján meghatározott összeg. Az 1. fordulóban elnyerhető támogatásnak összegszerű alsó határa nincs.

2. Forduló: A projekt megvalósítására nyújtható támogatás összege:

Min. 650 millió Ft - Max. 10 000 millió Ft

Kiválasztási Kritériumok

A pályázatok elbírálása, a pályázati dokumentáció részét képező pályázati útmutatóban közzétett jogosultsági, formai, szakmai, horizontális és pénzügyi szempontok alapján történik.

A társulás a pályázatát 2007. november 22-én beadta. Az elbírálás folyamatban van.

Jelenleg a **Települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerek fejlesztése című pályázat** előkészítése van folyamatban. A tervezett beadási határidő 2008. május 5. Ezt akkor tudjuk teljesíteni, ha a települések segítik a szükséges adatszolgáltatással a tervezők munkáját. E pályázat is kétfordulós.

A pályázat szakmai összefoglalója.

Alapvető cél

Összhangban a hatályos jogszabályok előírásaival és a lakosság egészségvédelme érdekében törekedni kell arra, hogy mindenütt bevezetésre kerüljenek a korszerű – a helyi adottságoknak megfelelő, technológiájukban differenciált hulladékgazdálkodási módszerek. A hatékony, térségi szintű hulladékgazdálkodási rendszerek kialakításával biztosítani lehet az uniós előírások által meghatározott országos célkitűzések elérését.

Kétfordulós eljárás

A KEOP keretében a pályázatok kétfordulós eljárás során kerülnek elbírálásra. Az első fordulóban az előkészítésre, míg a másodikban a kivitelezésre lehet pályázni.

Az első fordulóra a pályázatokat az érvényes pályázati kiírás útmutatói alapján önerőből kell összeállítani. Az első fordulót követően - a projekt előkészítési vagy fejlesztési fázisban - a támogatott pályázók a megvalósításra vonatkozó pályázat kidolgozása céljából pénzügyi támogatásban, valamint a közreműködő szervezet részéről tanácsadásban részesülnek.

Az első fordulóban a vissza nem térítendő támogatás max. 85%, az önrész min. 15%. Az előkészítési támogatás mértéke legfeljebb a 2. fordulóban – a megvalósítási szakaszban – tervezett elszámolható költségek 6%-a lehet

A támogatott projekt esetében az előkészítési szakaszban kell elkészíteni a környezetvédelmi hatástanulmányt, kiviteli tender terveket, részletes megvalósíthatósági tanulmányt részletes költséghaszon elemzéssel, közbeszerzési dokumentációkat, pályázati adatlapot. **A második pályázati fordulóban** sikeres és támogatott pályázat alapján indul el a megvalósítási munkafázis, a fejlesztések kivitelezése, melyre **a vissza nem térítendő támogatás max. 70% lehet.** A támogatási intenzitás számítása a kötelezően alkalmazandó útmutató szerinti elkészített és értékelésre benyújtott pénzügyi és gazdasági elemzés által megállapított finanszírozási hiányból származtatott összeg alapján történik.

Támogatás összege

3. forduló: a projekt előkészítésére nyújtható támogatás összege:

A támogatás mértéke alapján meghatározott összeg. Az 1. fordulóban elnyerhető támogatásnak összegszerű alsó határa nincs.

4. Forduló: A projekt megvalósítására nyújtható támogatás összege:

Min. 100 millió Ft - Max. 35 000 millió Ft

Kiválasztási Kritériumok

A pályázatok elbírálása, a pályázati dokumentáció részét képező pályázati útmutatóban közzétett jogosultsági, formai, szakmai, horizontális és pénzügyi szempontok alapján történik.

A pályázati tájékoztatók az elmúlt év társulási ülésein elhangzottak, s a kiküldött jegyzőkönyvekben szerepelnek.

A pályázat beadásához szükséges a Társulási Tanács jóváhagyó döntése, melynek érdekében még április második felében társulási ülést kell tartani.

Tatabánya, 2008. március 5.

Gíber Erzsébet
ügyvezető igazgató